

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3., O., TUESDAY MORNING, NOVEMBER 13, 1945

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE Attlee bo danes govoril kongresu

(Poslano iz Trsta)

**IZJAVA DRŽAVNEGA TO-
ZILCA.** — Jernej Stante, komu-
nistični tožilec Slovenije, je ob
neki priliki dejal: "Bogate in re-
vne bomo spravili tako daleč,
da bodo kleče prosili vladu za
košček kruha" — To je cilj ko-
munizma, da je vse odvisno od
vlade. Potem je seveda lahko
vladati. Ta Stante je pribežal
leta 1940 iz Celja v Ljubljano
pred Nemci. Dolgo ga je v
Ljubljani vzdrževala škofijska
podporna akcija. Sedaj plačuje
katoličanom dobroto s tem, da
jih pošilja nedolžne v smrt in
ne donoli, kot je bilo v slučaju
Narte Velikonja, da bi katoličan
pred smrtjo prejel svete zakramen-
te.

**UMOR BIVSEGA DOMO-
BRANCA.** — Koncem meseca
avgusta so partizani zverinsko
mučili in umorili bivšega domo-
branca Riflja iz St. Petra pri
Novem mestu. Ta se je nekaj
časa skrival pred partizani. Ker
so mu pa že prej pobili vso dru-
žino, se je moral sam zanimati
za gospodarstvo, da mu povsem
ne propade. Ko je ob priliki
prišel domov, so ga ujeli. Zve-
zali so ga in vodili po cesti v
smeri proti Novemu mestu. Bili
so ga s puškinimi kopiti ter mu
zabijali skozi ušesa v glavo le-
sene kolesce, dokler ni v strašnih
mukah izdihnil. Pokopali so ga
kar ob cesti, tako da so mu no-
ge molele iz zemlje. Vaščani, ki
so vse to opazovali, so ga kasne-
je izkopali in pokopali dostojno
na pokopališču.

MNOŽIČNI UMORI. — Po
dosedanjih ugotovitvah je bilo v
Sloveniji od Titove "osvoboditve"
do danes brez vsake razsode-
be in tajno na najokrutnejši na-
čin pomorjenih 27.000 — 30.000
nasprotnikov sedanjega režima.
Najstrašnejše morišče je v Ko-
čevskem rogu. O teh umorih je
izjavil znani partizan iz novo-
meške okolice: "Kako so ljudje
neumni, ko mislijo, da strelja-
mo samo tiste, glede katerih so
sodbe objavljene v časopisih. Ne
vedo, koliko jih požre Kočevski
rog. Ta sploh nima dna."

**NOVI MNOŽIČNI GROBO-
VI.** — Vedno znova prihajajo
vesti o novih odkritih množič-
nih grobovih. V bližini sv. Mi-
klavža pri Mariboru se nahaja-
ta dva množična grobova parti-
zanskih žrtev. To sta dve po ne-
kako 25 m dolgi jami in 4 m ši-
roki. Napolnjeni sta s trupli
nasprotnikov režima.

PARTIZANSKI ZLOČINI. —
Partizanski funkcionar, ki je
pribežal na zavezniško ozemlje,
pripoveduje tole o pobijanju v
masah: "Perdih, gostilničar v
Laškem, mi je pripovedoval, da
so partizani v začetku julija po-
bili v Laškem v teku treh noči
okrog 300 ljudi. Druga dva

drugim so ustrelili v tilnik, na-
to pa zmetali v jame, ki so jih
napravile letalske bombe. Stre-
ljali so črnogorski komunisti,
jame so morali zasipati nemški
vojni ujetniki. Pri Hudi jami
pri Laškem so približno ob istem
času ustrelili 200 ljudi in jih
zmetali v opuščeni rudniški rov.
Na Pardubici med Konjicami in
Oplotnico so partizani postrelili
ljudi, ki so jih tja pripeljali na
16 tovornih avtomobilih. Na ti-
soče jih je bilo postreljenih v bli-
žini Trbovelj v takozvanem
Hrastniku, kjer so tudi opušče-
ni rudniki. Ob cesti od Rimskih
toplic do Šmarja je čez 800 gro-
bov. Črnogorci so včasih strelja-
li kar na slepo ne da bi vprašali
kdo je res nasprotnik. V okolici
Maribora je pobitih najmanj
8.000 ljudi."

**VOLITVE V KRAJEVNE
NARODNE ODBORE.** — V kra-
jih Ormož, Središče, Ljutomer
na Stajerskem so kljub napotom
OF bili izvoljeni v krajevne od-
bore sami sošolski in bivše
Slovenske ljudske stranke. To
je bil seveda velik greh. OZNA,
tajna policija v Mariboru, je iz-
javila, da volitev ne more vzeti
na znanje in da novoizvoljeni
odbori ne morejo prevzeti dela.
Vse v imenu svobode!

**ZBOROVANJE V LJUBLJA-
NI.** — Ob priliki kongresa Osv-
obodilne fronte v Ljubljani se je
vršilo tudi manifestacijsko zbor-
ovanje na Kongresnem trgu
dne 16. sept. Udeležba na tem
zborovanju pa je bila obvezna.
Vsak hišni zaupnik OF je moral
v svoji hiši pismeno pozvati vse
stanovalce k udeležbi. Udele-
ženci so se morali zbrati v bli-
žini kvartnega odbora ter so kor-
porativno odšli na zborovalni
prostor. Zaupniki so morali
ugotoviti, kdo se zborovanja ni
udeležil ter kvartu o tem pisme-
no poročati. Spet vse v imenu
svobode in v večjo Titovo čast.

NAČRTI ZA OBISK AMERIŠKIH DRUŽIN V NEMČIJO

Frankfurt. — Žene in otroci
ameriških vojakov v okupaciji v
Nemčiji bodo smele obiskati svo-
je može oziroma očete. Vojaško
poveljstvo že dela na tozade-
vnem načrtu.

Nek častnik generala Eisen-
howerja je rekel, da bodo morda
ameriške družine lahko po-
šle v Nemčijo na obisk do pri-
hodnjega junija.

Vojaki in bolničarke ubiti v Italiji

Rim. — Dvanajst ameriških
vojakov, ki so bili na potu do-
mov in dve bolničarki so bili
ubiti v letalski neizgodi na leta-
lišču Palermo. Letalo je treščilo
na tla in začelo goriti. Samo en
mož posadke je ostal živ.

POLICIJA SVARI PRED NEVARNO VOŽNJO V ZIMSKIH MESECIH

Policijski načelnik Geo. J.
Matowitz opozarja clevelandške
voznike na nevarno vožnjo po
cestah nastopno zimo. Že sedaj
je treba vedeti, da je odpadlo
jesensko listje resna nevarnost
za kolesa. Pod listjem je nam-
reč vlaga, radi tega kolesa rada
spolizijo, ako se naglo pritisne

na zavore. Mnogo nesreč je bi-
lo že radi tega.
Kadar pa sneg in led pokrije-
ta ceste, je pa vožnja z avtom-
obili še bolj opasna. Vse to naj
vzame previden voznik v poštev
in neizgodi na cesti se bodo iz-
datno zmanjšale.
Daljše ure noči in slabo vre-
me povzročajo, da voznik ceste
pred seboj ne vidi dobro. Tedaj
je treba voziti počasneje kot na-
vadno. To je eden glavnih po-
gojev, da se prepreči nezgode.
Voznik naj vedno vozi tako, kot
mu kažejo okoliščine in storil bi
sebi in drugim dobro.

Rebeli na Javi bi radi pomoč Rusije v svojem boju

Batavija. — Uporni domačini
na Javi, ki se bore za neodvis-
nost oziroma za republiko Ja-
vo, so se obrnili na sovjetskega
komisarja Molotova za pomoč
proti angleškim četam, ki zdaj
jemljejo pristanišče Soerabaja
od hiše do hiše.

Domoljubi trdijo, da se An-
glija bori proti njim v namenu,
da pride Java zopet nazaj pod
oblast Holandske, kot je bila
pred vojno. Indonezi, ki se bori-
jo za neodvisnost so obljubili,
da bodo pomagali razorožiti ja-
panske čete na Javi, če jim za-
vezniki pomagajo priboriti zaže-
ljeno neodvisnost.

Za pomoč iz Rusije je apel-
iral po radiu zunanji minister
Soebardjo.

Noblovo nagrado za leto 1945 je dobil Hull

Oslo, Norveška. — Norveški
parlament je odglasoval, da se
podari Noblovo nagrado za leto
1945 za največji napor v dosegu
svetovnega mira, bivšemu ame-
riškemu državnemu tajniku Cor-
dellu Hullu. Mr. Hull je položil
temelj za konferenco Združenih
narodov v San Franciscu, ki je
potem ustvarila čarter Združe-
nih narodov.

Gen. Eisenhower je dospel iz Evrope

Boston. — Včeraj je pristal
na bližnjem letališču gen. Eisen-
hower, ki je na potu v Washing-
ton. Ob prihodu se je udeležil v
Bostonu praznovanja dneva pre-
mirja. Nad 1.000.000 oseb je vi-
delo ogromno povorko, katere se
je udeležil tudi general.

Prva, ki je pozdravila gene-
rala, ko je stopil iz letala, je bila
njegova žena. Drugi ga je po-
zdravil guverner države Massa-
chusetts, Maurice Tobin. Gene-
ral bo pričel pred kongresom
glede spojitve poveljstva arma-
de, mornarice in zračne armade
pod eno poveljstvo.

NOVI GROBOVI

John Hočever
V nedeljo zvečer je zadel sr-
čna kap, ko je bil na potu na
delo, John Hočeverja iz 5343
Stanard Ave. Bil je star 56 let.
Po poklicu je bil tesar. Tukaj
zapuška bratranca Jacka in
Stanleya Zorc ter sestrično
Frances Zupančič. Rojen je
bil v Zgornji Hrušici, fara St.
Peter, kjer zapuška več sorod-
nikov. Tukaj je bival 40 let ter
je član dr. 28 SNPJ. Pogreb bo
v četrtek popoldne ob eni iz Že-
letovega pogrebnega zavoda in
na Highland Park pokopališče.

Frances Owens
Včeraj je umrla Frances
Owens, roj. Prelogar. Stanova-
la je na 4018 Buxton Rd., So.
Euclid, O. Pogreb ima v oskrbi
August F. Svetek. Čas pogreba
in drugo bo naznanjeno jutri.

Njegov govor bo oddajan po radiu ob 12:30 popoldne. V četrtek ali petek nam bodo državniki povedali zaključke glede atomske sile.

Washington. — Predsednik Truman ter angleški in
kanadski premier so dosegli, kot se zatrjuje, sporazum
glede nadaljne uporabe atomske bombe ter bodo v četrtek
ali petek podali javnosti glede tega skupno izjavo. Na pod-
lagi te izjave se pričakuje, da se bodo zopet sestali k posve-
tovanju zunanji ministri 5 zaveznikov in najbrže se bodo
sestali tudi predsednik Truman, premier Attlee in maršal
Stalin k razgovorom.

Danes predsednik Truman ne
bo v konferenci z obema premi-
erjema, ker bo šel angleški pre-
mier Attlee pred obe zbornici
kongresa in jima govoril. Nje-
gov govor bo prenašan po radijs-
kih postajah ob 12:30 popol-
dne. K dogovorom se bodo pa
sestali najbrže jutri ter jih za-
ključili v četrtek ali petek.

Govori se, da bodo ti razgo-
vorji prinesli zaključke glede
atomske bombe, ki bodo razpr-
šili strah in sumnje Rusije, da
imata Amerika in Anglija kake
posebne in zahrbtne namene z
atomske bombe. Nato bo pa za-
vzela Sovjetska politično stališče,
tako se pričakuje, da bo odstra-
nila vsako sumnjo v Ameriki in
Angliji glede njenih namenov.

Attlee je že priporočal, naj se
vse oboroževalne tajnosti dene
v skupno vrečo ter da na razpo-
lago Združenim narodom. Tako
bi postala tajnost atomske bom-
be skupna last Združenih nar-
odov, toda k temu bi morali tudi
Rusija in Francija izročiti svo-
je vojaške tajnosti.

Predno se bo pa to zgodilo,
bo morala Rusija predložiti za-
veznikom vse svoje želje po teri-
torijah v Evropi in Aziji. Ako
bosta Amerika in Anglija uvide-
li, da se zahtevam Rusije lahko
ustreže, bosta ustregli, toda Ru-
sija se bo morala zavezati, da
bo v polnem sodelovalu z organi-
zacijo Združenih narodov.

Stalin je imenoval svojega naslednika

London. — Iz Stockholma po-
ročajo, da je ruski diktator Sta-
lin imenoval za svojega nasled-
nika in sicer da je to general
Andrej Zhdanov. Poročila trdi-
jo, da so te vesti prišle iz Fin-
ske.

Zhdanov je poveljnik vojaške-
ga okrožja v Leningradu in eden
najmočnejših političnih osebnos-
ti v Rusiji. Za Zhdanovim sto-
ji leningradska garnizija in vsa
baltiška flota za slučaj, če bi
kdo nasprotoval njegovemu na-
sledstvu Stalina.

Zhdanov je bil svoje čase taj-
nik komunistične stranke, ki je
leta 1939 uralgal okupacijo
vzhodne Poljske ter nasprotoval
zvezi med Rusijo in Anglijo.

Zed. države zahtevajo pred sodni stol sina magnata Kruppa

Nuernberg. — Robert Jack-
son, ki bo zastopal Zed. države
kot tožilec nemških nacijev, je
vložil pri mednarodni sodni ko-
misiji zahtevo, da se postavi
pred sodni stol Alfreda Kruppa,
sina municijskega magnata
Kruppa, ki je sam preslaboten,
da bi bil postavljen pred sodni
stol.

Jackson je že prej zahteval,
naj se postavi kot vojna zločin-
ca pred sodni tribunal očeta in
sina, toda proti temu so bile An-
glija, Rusija in Francija. Zdaj
se še ne ve, če bodo te tri države
ugodile zahtevi Jacksona. Ako
bodo, potem bo sodna obravnava
zopet prestavljena za par ted-
nov, dočim je zdaj določena za
20. novembra.

Titovi kandidati so, seveda, zmagali povsod

Belgrad. — V nedeljo so se
vršile v Jugoslaviji volitve za
stopnikov v narodno skupščino.
"Zmagali" so na celi črti Titovi
kandidati. To je seveda naravno
in edino mogoče, ker ni bilo na
glasovnicah nobenih drugih kan-
didatov kot Titovi. Nasprotniki
režima niso postavili kandida-
tov, ker si niso drznili, če hoče-
jo še nositi glavo na ramenih.

Voliti je smel vsak, ki se je
boril pri Osvobodilni fronti, ne
glede na to, koliko je star. Skup-
ščina bo spisala novo ustavo, to
se pravi, spisal jo bo Tito, skup-
ščina pa potrdila 100%.

Mati in hči sta ubili moža ozir. očeta

Logan, O. — Marion Lewery,
star 71 let je našel smrt pod
roko svoje žene in hčere. Žena
je stara 50 let, hči, ki je omo-
žena, 29 let. Obe sta priznali
uboj. Vzroka pa še nista pove-
dali.

Ameriška vlada je vzela osi-
šeu več kot 40.000 raznih paten-
tov. Od teh jih je dozdaj kupila
ameriška industrija komaj 5-
000.

Razne drobne novice iz Clevelanda in pa te okolice

Danes začnejo zidati —
Anton Grdina, predsednik
korporacije za pozidavo hiš na
pogorišču naznanja, da bodo za-
čeli danes z gradnjo 5 in morda
6 hiš na 61. cesti. Hiše bodo
gradili sledeči: Msgr. B. J. Po-
nikvar, John Potokar, Frank Za-
krajšek, Frank in Mary Gre-
denc, Kosta in Iva Trupinich.
Hiše, ki bodo grajene po naj-
modernejšem načinu, ne smejo
presežati vsote \$10.000. Arhi-
tekt je George Vojnovich, kon-
traktor pa firma Roediger Con-
struction Co. Te hiše bodo pod
streho še pred zimo.

Zahvala za obiske —
Mrs. Anton Prijatelj iz 18303
Nottingham Rd. se tem potom
zahvaljuje za obiske, za cvetli-
ce, karte in darila, poslana v bol-
nišnico in na dom. Prijateljce
jo zdaj lahko obiščejo na domu.

Prijazen obisk —
Včeraj nas je obiskal v ured-
ništvu John E. Lokar, tajnik gu-
vernerja Lauschet. V nedeljo se
je udeležil slavnosti SDZ, včeraj
je pa prisostvoval ustoličenju
župana Burka v mestni hiši. Po-
poludne je odpotoval nazaj v Co-
lumbus.

Za 14. obletnico —
V sredo ob 7:15 bo darovana v
cerkvi sv. Vida maša za pokoj-
nega Ignaca Luznar v spomin
14. obletnice njegove smrti.

Novica iz Ljubljane —
Mr. Kollander je prejel vče-
raj iz Ljubljane kabel naslednje
vsebine: "3.200 zavrtkov dospe-
lo nepoškodovanih, tudi tisti od
Gabrona; prejela 4990 dinarjev
od Vas; srčna hvala in pozdrave
— Amalija Rus." K temu je pri-
pomnil, da so bili zavrtki, med
temi tudi oni od g. Gabrona, po-
slani 19. sept. in denar, to je
\$100 pa je poslal Kollander 24.
okt. Iz tega je razvidno, da sta-
rokrajska pošta že posluje. Kdor
želi poslati zavrtke v domovino,
lahko dobi zaboje pri Kollander-
ju skupno z vsemi navodili; tu-
di denar lahko pošljete po Kol-
landerju.

Kdo je našel?
Na 64. cesti blizu Glass Ave.
je bila izgubljena siva denarni-
ca, rdeče obrobljena. Pošten naj-
ditelj denar lahko obdrži, denar-
nico pa naj vrne na Agnes Mal-
ly Gliha, 1105 E. 63. St.

Romanje v Carey, O.
Mrs. Kic naznanja, da je še
nekaj prostorov na buši, ki od-
pelje na božjo pot v Carey, O.
na 18. nov. ob 5 zjutraj, nazaj
pa še isti dan okrog 8 zvečer.
Za pojasnila takoj pokličite Mrs.
Kic na 3558 E. 81. St. tel. MI
5369.

Maša za vojakom —
Jutri ob 7:45 bo darovana v
cerkvi sv. Vida maša za pokoj-
nega vojaka Pvt. Charles Mar-
zlikar.

Važna seja —
V sredo zvečer ob osmih bo
seja društva sv. Cirila in Meto-
da št. 191 KSKJ v navadnih
prostorih. Članstvo naj se ude-
leži v velikem številu.
Sola za angleščino —
V javni knjižnici na 6405 Su-
perior Ave. se vrši pouk v angle-
ščini in sicer za začetnike vsak
ponedeljek in sredo od 1 do 3 po-
poldne, za druge, ki že nekaj
znajo, pa ob torkih in četrčkih
od 1 do 3 popoldne. Učiteljica
je Babel McCarthy.

**DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI
SE BEGUNCEV S KAKIM
DOLARJEM**

Razne vesti od
naših borcev
v službi
Sirica Sama

kožo domov.

Iz armade je bil častno odpu-
ščen T/5 Milan Merhar iz 990
E. 63. St. Vsega skupaj je slu-
žil v armadi 3 leta in 7 mesecev
ter 19 dni. Udeležil se je bojev
v Belgiji, Nemčiji in Italiji, pa
je iz vseh bojev prinesel zdravo

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po razpisu: Celotno leto \$6.50, pol leta \$3.50.
Četrt leta \$2.00

Posrednik: Klevika 2 cente

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 2 cents.

Entered as second-class matter January 6th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 265 Tues., Nov. 13, 1945

Predsednik v škripcih

Veliki problemi, doma in v inozemstvu, so dokaj trd oreh za našega predsednika Trumana. Težko, da bi jih rešil v splošno zadovoljstvo, zlasti še on, ki ni nikdar niti v sanjah pričakoval, da bo kdaj predsednik Zedinjenih držav. Za rešitev takih problemov, kakršnim zre naša dežela danes nasproti, bi moral biti mož drugačnega kova, treniran v domači in inozemski politiki, v ekonomiji ter zlasti v delavskih problemih, pa bi moral biti še poleg tega obdan z najboljšimi možgani, ki jih ima naša dežela na razpolago. Če bi imel vse to na svoji strani, pa bi imel še težavno stališče, nikar še, ko nima ne tega ne onega.

Mi vsi vemo, da bi naš predsednik rad storil najboljše. Prav dobro se zaveda nevarnosti inflacije, pa kljub temu njegova administracija brodari naravnost proti čerem nevarne inflacije.

Kot izkušeni opazovalci vidijo ima predsednik Truman dvoje glavnih težkoč. Ena je ta, ker nima okrog sebe dobrih svetovalcev, ki bi bili izklesani za take prilike, kakršne ima danes naša dežela rešiti. Razen par izjem se je predsednik obdal s samimi politikami, skoro prav noben nima kakih državnih zmoglosti ali izkušenj. Res je, da ga obišče mnogo izkušenih mož, ki mu dajejo nasvete, toda njegov stalen krog, s katerim se dan za dnem posvetuje, je tak, da mu ne more dati nasvetov za dobro rešitev problemov. Dati mu jih ne more zato, ker jih ne zna. Državni tajnik Byrnes bi bil še eden najboljših, toda ta je v svojem uradu tako zaposlen, da ne more biti predsedniku v kako izdatno pomoč na drugem kot državnem polju.

Druga težkoča našega predsednika je pa dediščina. Ko je Mr. Truman nasledil predsednik Roosevelta, ni mogel vpeljati svoje lastne politike in svojega lastnega vodstva državnega voza. Hočeš ali nečeš je moral nadaljevati smernice, ki jih je določil njegov prednik, čeprav bi morda rad ustvaril svoje lastno mnenje za boljše vodstvo dežele in za boljše rešitev problemov, doma in v zunanji politiki.

Ta dediščina za svojim prednikom mu zabranjuje, da bi se postavil na kako trdno stališče v sporih med delavstvom in delodajalci. To vidimo iz njegovega zadnjega govora narodu, ko je toplo priporočal mirno rešitev sporov, toda ni pokazal poti, po kateri bi se to doseglo. Priporočal je, naj delavstvo in delodajalci sami rešijo spore, toda ti sami jih ne bodo rešili, če ne bo nekoga, ki bi posredoval in skušal obe strani spraviti skupaj. Najbrže naš predsednik to dobro sam uvideva, pa še ni pripravljen, da bi vzel vajeti v roke.

Ljudje, ki dobro poznajo položaj, trdijo, da predsednik vse to dobro sam vidi in da je radi tega v velikih skrbeh. Resnost položaja vidi bolje, kot ga je videl pred nekaj meseci. Še bolj ga pa skrbi to, ker uvideva svojo nezmožnost storiti kaj v tem oziru. Seveda, eno je, kar bi lahko storil, namreč, da bi vrgel ves ustroj v smet, poglaval od sebe vse politike in se posvetil k državnemu vozu najbolj zmogljive dežele ter brez političarjev postavil deželo na solventno stališče.

Toda lahko je govoriti in pisati o tem, težje je pa storiti. Biti bi moral trden mož, pogumen in odločen, ki bi si upal pogogniti od sebe političarje in se obdati z ljudmi gospodarskih zmoglosti. Toda taka operacija bi bila nevarna, če jo pogledamo iz političnega stališča, toda taka operacija bi bila pa tudi edino ozdravljiva za našo deželo. Proč s političarji in zmogljive osebe k državnemu vozu, Mr. prezident!

Pomoč za vse

Ameriški kongres je pametno napravil, ko je odobril nadaljnih \$550,000,000 za Relifno organizacijo združenih narodov, toda s pridržkom, da gre ta pomoč samo v one dežele, ki pušče obisk ameriškim častnikom. Nekaterim to ni všeč, mi pa pravimo, da je to pametno, ker le potem bomo zvedeli, če gre ta pomoč res samo potrebnim, ali se deli samo onim, ki so z vlado dotične dežele.

Da se ta relif iz Amerike deli strankarsko in ne po potrebi, vidimo zlasti na Poljskem in v Jugoslaviji. Relifna organizacija (UNRRA) ni mogla, na primer, poslati na Poljsko nobenega svojih direktorjev, da bi tam delili pomoč potrebnim, ne glede na njih politično prepričanje. Amerika je znana, da rada da kruh lačnemu in ga pri tem ne vpraša, kakšnega političnega prepričanja je. Na Poljskem pa razdeljuje od pomoči iz Amerike sovjetski komisar Menšikov, torej lahko vemo, kateri dobijo tam pomoč.

Kar se tiče delitve relifa v Jugoslaviji, pa razvidimo iz poročila ameriškega majorja Fieldinga, ki je bil več mesecev z ameriško misijo v Jugoslaviji in ki poroča o tem v "Harperjevi reviji" oktobra meseca. Fielding piše dobesedno o delitvi pomoči v Jugoslaviji sledeče:

"Ako si partizan ješ, ako nisi, stradaš. Bil sem tam v času pogajanj UNRRA z jugoslovansko vlado. Jugoslovanski civilisti so padali po cestah od gladi, toda Tito ni dovolil dohodka ameriškim ljudem, napolnjenim s potrebnimi, ki so bile vsidrane v Italijo in na katerih je živež že gnil. Ti to je zahteval, da popolnoma kontrolira razdelitev pomoči in ne uradniki UNRRA.

Prav tako je z delitvijo ameriške pomoči v Italiji. Vemo, da tam jugoslovanski begunci še danes ne dobivajo te pomoči, čeprav so zastopniki raznih dežel, ki so včlanjene

pri UNRRA odločili, da se da ta pomoč tudi jugoslovanskim beguncem. Vzrok, da slovenski begunci še danes ne dobijo te pomoči je ta, ker jo delijo — komunisti, in ti jo delijo — ne potrebnim — ampak samo takim, ki prisegajo na komunizem. Naši begunci so v begunstvu zato, ker so proti komunizmu, torej ne dobe pomoči.

Le pogledmo, kdo deli to ameriško pomoč v Italiji. Šef za centralno Italijo je Maurice Rosen, Žid in komunist. Šef za Rim je Martin Germandoff — komunist.

Oni, ki dovoljuje je Avstrijec — Olenmacher — komunist.

Šef medicinskega oddeljenja je dr. Gonik — sovjetski državljani in komunist.

In ti ljudje delijo relif, za katerega plača Amerika z naročilom, naj dobe pomoč potrebni. Ti ljudje jo delijo prav na tak način, kakor bi jo delili nekateri "naši" v Ameriki, ki so ob času pobiranja prispevkov za slovenske begunce kričali: pljunite na tiste, ki pobirajo ...

Mi vemo, da dobi v Ljubljani pomoč od UNRRA samo tisti, ki prinese izkaznico od vlade. Vlada je komunistična, torej dobi izkaznico samo tisti, ki je z vlado — torej komunist. Vse drugo naj — pogine. Samo komunisti imajo pravico do življenja. Tudi Hitler je rekel, da imajo pravico do življenja samo — naciji.

Ob praznovanju 45-letnice dr. sv. Jožefa št. 45 KSKJ, Waukegan, Ill.

Proslave se je udeležilo nad 500 oseb. Gornja slika nam kaže nekaj udeležencev, ki opazujejo Mr. John Umek-a, ki je bil prvi tajnik tega društva, ko reže ogromni "birthday cake," ki je bil v 17 "nadstropij" in je imel še sterho na vrhu. Spekla pa ga je prvovrstna kuharica Mrs. Anna Novak. Ta veliki "birthday cake" je tehtal polnih 20 funtov.

Sedeči od leve na desno so: Rev. M. J. Hiti, župnik pri Materi Božji v Waukeganu; Rev. M. J. Butala, duhovni vodja K. S. K. J. in župnik fare Sv. Jože-

Chicago, Ill. V nedeljo, 28. oktobra smo se odpeljali proti Waukeganu, da zopet obiščemo tamkajšnjo slovensko naselbino, ker na ta dan je ondotno društvo sv. Jožefa, št. 53 KSKJ praznovalo 45 letnico svojega obstanka.

Lep dan je bil, vožnja skozi pozne jesenske barve je nudila zadnjo poslavljačo se naravno lepoto. Mr. Martin Miller je bil naš šofer, z njim je bil tudi Mr. Lasek, to sta naša čikaška pinkarja, ki sta morala na vsak način slišati na ta lep slavnostni dan waukeganske pinkarje ali potrkovalce. Meni, malo kot sodniki, malo kot taki, ki z vsakim dnem bolj krevljam z bolno nogo, so dovolili, da prisledem v avtomobil. Ker pa je bilo še nekaj prostora, smo pa še Mr. Jožeta Grdina iz Clevelanda povabili, ki se je te dni mudil v Chicagu na agitaciji za Ameriško Domovino, in ki je želel iti tudi v Waukegan na ta dan.

Veliko po številu je društvo sv. Jožefa, saj šteje 575 članstva, zato se je razvila lepa povorka od dvorane do cerkve, ko so člani korakali k jubilejni sv. maši. Prišli so gl. uradniki od blizu in daleč, kot gl. predsednik Mr. J. Germ, gl. tajnik Mr. J. Zalar in gl. blagajnik Mr. Slana in še več drugih. Bilo je mnogo gostov iz sosednih naselbin, največ iz Milwaukee. Lepo je bil razsvetljen veliki oltar in okrašen z domačimi jesenskimi rožami; v zvoniku pa so potrkavali, da je bilo človeku mehko pri srcu. Mr. Miller in Mr. Lasek sta se izrazila: "A, ti pinkarji pa 'bitajo' Chicago!" In ker so Slovenci v Chicagu pač ponosni na domače potrkavanje, zato je ta pohva-

Najmanjša kapelica na svetu

Leta 1877 je benediktinec Father Otto Kopf na svojem misijonskem potovanju na malem hribu poleg mesta Covington, Ky., zgradil lično kamenito kapelico, posvečeno v počast Žalostne Matere božje; hrib je nazval Monte Casino. Zatrjuje se, da je ta kapelica najmanjša na svetu, ker ima tudi altar za sv. mašo; dolga je samo 8 čevljev, široka pa 6; za vernike sta na razpolago samo dve klopi.

Zobozdravniki v I. svetovni vojni

Naši vojaški zobozdravniki so bili tudi med zadnjo svetovno vojno zelo zaposleni, kajti vojakom so popravili 71,700,000 zob, izpuli pa 16,500,000.

BI RADI NOVO LEDENICO?

Rabljena maščoba je potrebna pri izdelavi ledenic, likalnikov, in mnogo drugih stvari... kakor tudi za majo.

ODDAJTE RABLJENO MAST!

pesmi. Ti Millwaučani igajo vsako nedeljo med 9. in 10. uro na radio na Racine postaji. Nudili so nam velik užitek, ljudstvo jih je z ogromnim aplavzom še in še klicalo nazaj, ker lepe domače pesmi so nam zbujale spomin, ko smo v stari domovini sami te pesmi prepevali, da so odmevale čez hrib in plan.

Predstavljeni so bili ustanovitelji, ki jih je bilo ob ustanovitvi 19 in od katerih jih živi še 12.

Gl. tajnik Mr. Jos. Zalar je omenil, da ob 45letnici bi se govorilo lahko cele ure o preteklih dogodkih tolikih let in o dobrotah, ki jih društvo doprinese v tem času bodisi za članstvo ali farno. Toda glavni pomen, da se zberemo skupaj ob takih prilikah je prvič, da se v cerkvi zahvalimo Bogu za vse dobro, in drugič, da pokažemo

(Dolje na 3 strani)

Mladinski zbor se zahvaljuje

Mladinski pevski zbor Škrjančkov se prav lepo zahvaljuje vsem posetnikom njih koncerta, dne 28. oktobra, vsem prispevateljem oglosov za programno knjižico, kot tudi August Svetek Funeral Home in Liberty Electric Co., katerih oglosa sta bila po pomoti izpuščena iz programne knjižice, za kar prosimo oprostjenja.

Nadalje najlepša hvala vsem darovalcem v dvorani in izven in sicer: Jos. Zele Funeral Home, Mr. Peter Česen, Mr. in Mrs. James Rotter, Mrs. Rose Zdešar, in Mr. Albin Praprotnik.

Nadalje hvala pevovodji Mr. Walter, pianistini Miss Dorothy Skuly, igrovodkinji Mrs. Marion Bashel, pobiral-kam oglosov Mrs. M. Grill in Mrs. Louise Drugović. Prav lepa hvala tudi vsem delavcem na odru, pri maskiranju, za baro in v kuhinji ter sploh vsem, ki ste na kateri koli način kaj pripomogli do tako lepega uspeha. Torej, še enkrat prav lepa hvala vsem skupaj!

Odbor Škrjančkov.

Iz urada predsednika Slov. moške zveze

Čenjeni sobratje! Kljub vsem neprilikam, ki jih imamo, čas hitro poteka. Samo še šest tednov, pa bo naša kampanja za novo članstvo zaključena. Kakor razvidim iz poročila, ste pri nekaterih podružnicah še precej delavni. Vsi tisti boste ob zaključku kampanje imeli veselo zavest, da ste storili svojo člansko dolžnost.

Kaj pa vi drugi, ki ste malo ali celo nič storili v zadnjem času? Ne vem kaj čakate? Teh šest tednov bo naenkrat minilo! Pojdite na delo vsi, tako glavni uradniki, kakor uradniki podružnic in celokupno članstvo, da vsaj sedaj vsak pridobite par novih članov za svojo organizacijo. Vsak naj stori svojo člansko dolžnost, pa nam je uspeh zagotovljen.

Tem potom tudi pozivljamo glavne uradnike, da se gotovo vsi udeležite seje glavnega odbora, ki se bo vršila v nedeljo 18. novembra ob dveh popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Vabljeni ste tudi vsi uradniki podružnic, da se te seje udeleži-

te. Prosim torej, da ste določenem času na mestu, tudi ne pozabite, da bi naša sedanja kampanja morala segati vse druge.

Zeleč vam vsem skupaj želimo uspeha, ostajam z brskanjem pozdravom za večjo in manjšo SMZ.

Anthony Rudman

glavni predstojnik

Zdaj bomo slišali, kaj je pravil Herblen v tistih skrajnih letih, ko je bil pred njim krokočnjim lev, na eni strani pa v deroča reka, na drugi pa bok prepad, poln gadje zni. Da je spravljal nevarne točke, štiri najbolj nevarne točke, paj kaže, da ni bil tako nevarni kot bi kdo pričakoval, saj je pškega in nočnega varha. Herblen dalje, "če bi takrat ob kakih prilikah smreki ali bukvli. Ena, dve, tri — na del gori v vejah. Pa v bilo niti ene same krivice, mor bi se zatekel. Zato sem smrti nevarnosti nagozvil to, kar bi najbrže vsak v mojem mestu — zgradil na tla in omedlel od same ne groze. Samo to sem se v njem trenutku premislil, me je zapustil spomin, zmeljejo krokočilovi zob, bo levje žrelo moj grob?"

"In katero od teh dveh lo?" se nisem mogel vzdržati, ne bi napravil medicinske bilanove pripovedovanje.

"Ti si pa res pravi, da neumnost vprašaj! Ne drugo se ni zgodilo. A le diš, da sem še ves pri življenju. Vedno bolj mi sili v misli pričanje, da za gospoda boš, ki si tako za luno. Saj je prav, da se ti smrti da te stresa groza ob bi se bilo lahko zgodilo, pa vendar pokaži malo več meti, kot jo ima vsa telesa le pri Rujavki in ne devaj tako neumnih vprašanj, za nikamor."

Da ne bom, sem svedel ljubil in močno me je bilo ker sem ga tako polomil. "Ves," je nadaljeval, "pa nisem popolnoma zdrav, nekoliko pomagati s kakim nom ali drilecom, bilo nekako tako, kot bi se slabega vina pri Bonacu kaj delaš, samo stope ti vedo. Zato sem zastal kaj sekund za seboj močan ali kako bi rekel. Nekaj kot če bi se Slivnica Javornik, kar bi bilo enega ropotanja, bi rekel: "Oče Herblen!"

pet vtaklin vmes, neposredno sem bil takrat, pa menda nisem, "kako se pa moreš zaleleti v Javornik, saj dar priraščena vsak kraj, ali ne?"

"Seveda sta, strma, sem rekel, da sta se brata v drugega, ampak sem ti priglilo, če bi se. Saj ti vijo, da koga luna trka, vendar vemo, da ne more nebes potrkavati zvonjav, prav ne rečem, da bi bilo precej potrebno in pripravo.

"Ampak, ko sem se strašanski tresk sem se čil, dvignil glavo in kaj kaj sem videl?"

"Le kar vi sami povejte, previdno govorite, da ne izbleknijo kako nepravilno Bomo jutri brali, kaj je blen videl. Križana gore, more kaj takega narediti rečem."

Pisana mati

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

je tudi na misel: Kaj smrtjo, je obšel tudi njo. Ali spomnila se je v tistem hipu svoje mamice in nekaj sladkega ji je napolnilo srce. Ah, potem jo bo položili poleg nje in pri nji bo tam gori nad zvezdami, pri nji venomer! In vzbudila se ji je hipoma želja, da bi res umrla, da bi bilo konec teh muk, konec neznošnemu trpljenju!

Drgetala je po vsem životu. Noge so se ji šibile in utrujenost se je lotevala vseh njenih udov. Umreti! Nič več strašnega ni imela zanjo ta misel, odkar se je spomnila svoje draga mamice. Ah, to ji je ona izprosila! Božja volja je takol! Ze se hoče vleči preko poti ter položiti glavo na sneg, ki je bil nakopičen ob strani, kot začuje stopinje za seboj. Obrne se in pred njo stoji Jernej, njih bivši hlapec, ki je služil sedaj pri sosedovih in s katerim sta bila še vedno prijatelja.

Drug v drugega sta strmela nekaj časa. Prvi izpregovori Jernej:

MALI OGLASI

Stanovanje v najem
V najem se odda stanovanje 5 sob in kopalnica. Samo odraščam. Vprašajte na 7017 Hecker Ave.

Gospodinj se išče
Na mali župniji z 2 duhovnikoma, se išče samostano gospodinj; dobra plača in stalno delo. Naslov pove urad tega lista.

Posestvo naprodaj
Kdor hoče svoj denar dobro investirati, naj kupi ta tri posestva: 6121, 6123 in 6125 St. Clair Ave. Za informacije pokliče MA 6530.

JOHN ZULICH
INSURANCE AGENCY
IVanhoe 4221
18115 NEFF ROAD

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA NEPOZABNEGA SPROGA IN OČETA

Joseph Turk
ki je za vedno zatisnil svoje oči dne 13. novembra 1945.

Leto dni je že minilo, kar Tvoja pot se je končala, vsem v spominu si ostal in v veselju večnem se raduj.

Zalujoci ostali:
SOPROGA IN OTROCI.
Cleveland, O. 13. nov. 1945.

DR. JOHN J. FOLIN
PHYSICIAN & SURGEON
East 93 St., vogal St. Catherine Ave.
(V Dr. McCarthy Building)
Ure: 8 do 5 popoldne; 7 do 9 zvečer vsak dan, razen v sredo in nedeljo
Tel. na domu: Michigan 4331
Tel. v uradu: Michigan 8012

OB 45 LETNICI DRUŠTVA ŠT. 53 KSKJ

(Nadaljevanje z 2 strani)

spoštovanje ustanoviteljem in hvalažnost sedanjim uradnikom. K sklepu je g. Zalar želel, da naj Bog ohrani društvo še na mnoga leta in da naj mladina z društvom po začetni poti naprej.

Miss V. Umek je potem ljubko zapela več pesmi. Ko je pelala: "Tam za goro zvezda sveti," — se je očku Umeku tako milo storilo, da mu je po sili zdrknila solza po licu. Nič zato, očka, saj nam je bilo vsem enako ob pesmih, ki jih je Vasa hčerka pela.

Robert Mikš je sicer še mlad fant, toda že velik mojster na harmoniko. Žel je velik aplavz za svoje proizvajanje.

Rev. Butala je seveda bil med Waukegančani zopet kot doma. Vesel je bil videti toliko svojih prejšnjih faranov in iskreno je pozdravil svoje prejšnje šolarje, sedaj fante vojake, ki so se vrnili z bojnega polja. Rekel je: "Med mašo sem molil za vse žive in mrtve člane društva in Jednote, ki so tako dobro orali ledino slovenskega polja in spominjal sem se v molitvi še posebej naših umrlih članov — vojakov, ki so dali svoje življenje zato, da mi gremo še lahko naprej po začetni poti. Zgodovina slovenskih katol. družtev je vedno spojena z zgodovino fare, in prav je bilo, da sta se društvo in fara skupno poklonila svojemu Kristusu Kralju. Tudi v bodočnosti bo uspeh, če bomo delovali za vero in Boga, in za dom in narod. Dajmo Bogu, kar je božjega, in človeku, kar je človeškega!"

Mr. Bailey in hčerka sta nato nastopila, on je žvižgal kakor kanarček, hčerka ga je pa spremljala na piano. Tudi tema so zelo aplavdirali.

Prišli so zopet Jolly Fellows in so kar peli in peli, mi pa poslušali in se bali, katera pesem bo zadnja. In seveda, morala je priti zadnja, ko so zapeli: "Oh zdaj gremo," bili smo kar žalostni, a ko so pa pristavili: "Nazaj še pridemo," smo se pa potolazili v upanju, da se bom že še kje videli in jih še slišali.

Waukeganski župan Hon. Fr. Wallin je zatem izrekel iskreno dobrodošlico vsem tujim gostom in čestital društvu, ker jim dal priznanje za "Job well done." Rekel je: Naše mesto vpoštevata trud in delo slovenskega naroda med nami, kar delo, ki ste ga doprinesli bodisi v mirnem ali vojnem času, je res vpoštevano vredno. Slavil je padle vojake, čestital tistim, ki so se vrnili iz vojaške službe kot tudi tistim, ki se bodo vrnili. Opozarjal jih je, naj v bližnji bodočnosti le krepko poprimajo in nadaljujejo delo, katerega bodo morali starejši odložiti. Čas je kratak in hitro mine, zato le delajmo vztrajno in s polno močjo, ker še predno se bomo dobro zavedli, bomo že izročili naše delo našim naslednikom. Opomnil je tudi, da kakor je vsa slovenska waukeganska naselovina delovala med vojno za

zmago, tako naj tudi še sedaj poprimo, ko bo kampanja za Victory bonde.

Župan North Chicaga, Hon. John P. Dromey je takoj k temu hudomušno pristavil, da se je župan northčikaškega predmestja Waukegana še prav dobro izrazil. Tudi on je v iskrenih besedah čestital v imenu North Chicaga na lepem uspehu Slovencev. Prav zelo pohvalno vredno je dejstvo, da sta oba župana prisostvovala banketu in vsem govorom prav do zadnjega, torej se nista prišla samo za par minut pokazati, kar je tako rado pri enakih slavnostih. Videlo se je, da sta prav z zanimanjem sledila slovenskemu programu.

Gl. blagajnik Mr. Math Slana se je pa v iskrenih besedah spomnil moža, ki je bil še navzoč med nami na 40letnici tega društva, ki je veliko storil za društvo in Jednoto, sedaj pa ga ni več med živimi, Mr. F. Opekla. Ljudstvo se z veliko spoštljivostjo spominja tega svojega rojaka, ki je toliko storil za slovenstvo za časa svojega življenja.

Predstavljeni so bili še vsi gl. odborniki-ca Jednote, kot Mrs. Težak, Mr. Gospodarich, Mr. Brince, Mrs. Trselich, Mr. Zefran in morda še kdo drugi, pa da nisem sledila imenom.

Rev. M. J. Cepon, ki je že v lepši slovenski govorici govoril vernikom ob svoji novi maši, je sedaj marsikaj lepega povedal v še lepši in boljki slovensčini. Priporočal je društvu, da le še za naprej "Vse za vero, dom in narod," da bo društvo še potem, ko ga bo sedanja mladina vodila, še praznovalo obletnico za obletnico v enako katoliškem duhu, kakor danes.

G. dr. M. Setničar pa nam je namignil, da on želi sedaj bolj poslušati kakor pa govoriti, kot ona žena, ki je imela bolnega moža. Vedno mu je govorila: Tako daj in tako daj, to smeš in to ne smeš, da boš "fajn," zdrav in korajžen možak. Mož jo je poslušal, pa nič rekel in po svoje mislil. Žena se je teže tako ustrašila, da je šla k zdravniku vprašati, kaj bi to bila za ena bolezen, ko me poslušam, a nič ne sliši. Zdravnik pa je rekel: Ej ljuba žena, saj to ni bolezen, ampak dar božji.

Bertie Howley je žela buren aplavz za svoj accordion solo. Tudi Mrs. G. Repp, katero je spremljala na piano; Miss Kováčič, je lepo zapela "Ave Maria" in "Zapoj mi ptičica glasno."

Posnemanja vredno je tamkajšnje skupno sodelovanje sosednih društev, katerih člani in članice so tako lepo pomagali na en ali drug način pri tej proslavi. Odborniki so se vsem tem javno zahvalili. Predstavljeni so bili navzoči odborniki vnanjih društev, poklicani je bil tudi Mr. Jože Grdina iz Clevelanda, ki se zdaj nahaja v Illinoisu kot že omenjeno. Čestital je društvu in obenem omenil, da bo že še tudi osebno obiskal Slovence v Waukeganu in North Chicagu v svrhu dobrega katoliškega dnevnika. Ker so se po dvorani zaslišali

vzkliki "Živio Cleveland," zato mislim, da bo imel Mr. Grdina tudi tam dobro srečo.

Nato so bili predstavljeni tudi politični delavci Slovinci, ki delajo za mestu North Chicaga in Waukegan. Precej jih je, iz česar je razvidno, da tudi v tem oziru Slovinci tam napredujejo.

Gl. predsednik Mr. Germ je nato omenil, da se mu to slavje vidi kot pravo slovensko žegnanje. Tudi 40letnice tega društva se je udeležil in pet let razlike se zrcali samo v še večjem napredku društva. Le eno kaže to današnje veselje, ker ni več med nami žilavega delavca za društvo in Jednoto, sobrata Opeka. Tudi svetovna morija je vzela štiri nadebudne mladence, katerim naj bo večna slava. Delo podporne organizacije pa mora naprej. KSKJ je kakor cvetoča roža, katere cvetovi so raznešeni širom Amerike po slovenskih naselbinah, ki so kras oltarji katoliške vere. Članstvo te Jednote je že od začetka delalo po geslu: Vse za vero, dom in narod, in temu cilju so sledile fara za faro.

Navedeno je vzkliknil naš gl. predsednik: Naj živi naša Jednota kot taka in dela za ta svet narodni cilj dokler bo še živel kak Slovenec v Ameriki! Sedaj, ko se bomo oddahnil od grozot svetovne vojne, pa posvetimo svoje delo še za večjo Jednoto. Vesel sem, je rekel g. Germ, ko vas danes lahko pozdravim in čestitam v imenu 40 tisoč članov naše Jednote. Pohvalno se je izrazil tudi o tamošnji naselbini, ki je že dala toliko agilnih mož za Jednoto in slovensko stvar. Pohvalil je sedanjega tajnika društva št. 53 Mr. Joe Zorca, ki se toliko trudi za napredek društva. Društvo sv. Jožefa je ob tej priliki po tajniku Mr. Zorcu podarilo gl. predsedniku pozlačeno kladivo, s katerim bo kot gl. predsednik vodil prihodnjo konvencijo KSKJ v Pueblo, Colo. Zelo je bil g. Germ ginjen ob tem priznanju Waukegančanov njemu kot gl. predsedniku. Zahvaljeval se je kakor veselo ginjeni otrok, ki je dobil nepričakovano lep dar od Santa Clausa.

Mrs. Ana Novak je spekla za društvo lep "Birthday cake," katerega je kupil g. Gospodarich za 20 dolarjev in katerega je potem podaril nazaj ženam, denar pa se bo porabil v neke dobre namene.

Mi Čikažani smo s tem neko končali slavje 45letnice društva sv. Jožefa. Treba je bilo misliti na pot domov. Že zjutraj mi je šofer Mr. Miller naročil: Mary, no monkey business zvečer. Ob šestih bomo šli domov. Torej kdor se hoče peljati domov, naj ob šestih čaka pri avtomobilu. No, ja, pa sem čakala. O ti precartani Vrhničani, dve uri sem čakala, pa še ni bilo šoferja. Lahko bi se pri Coklarjih kaj pogovorila, sem pa Vrhničane čakala. Na potu proti domu sem pa morala sama pinkanje poslušati. Well, zares lep dan je bil to, bodisi v vremenu ali slavnosti, tako d asmo mi, ki smo bili tam

rekli: V Waukegan bomo še sli!

Drugi dan v pondeljek smo pa imeli pogreb v Chicagu za umrlo članico društva M. P. št. 78 KSKJ, Mary Kavčič. Že več mesecev je bolehal, a 25. oktobra pa je bila rešena zemeljskega trpljenja. Velikasten pogreb, veliko število naročenih maš, veliko vencev je pričalo, kako priljubljena je bila rajna Mary med Slovinci. Globoko prizadeti družini izrekam moje iskreno sožalje.

Še več stvari imam na mislih, ki bi jih rada zapisala, toda časa primanjkuje, in dopis je že sedaj nevarno dolg, torej pa še prihodnjič kaj!

Mary Blai.

MALI OGLASI

NAZNANILO

Naznanjamo vsem cenjenim prijateljem, da bomo vodili naprej Murton Roofing, kleparsko obrt.

Ker nam je radi smrti Sam Murtona delo nekoliko zaostalo, bomo sedaj kakor prej po izvežbankih delavcih delo nadaljevali. Če potrebujete poprave strehe, ali zlebove pokličite

Mrs. Mildred Murton
16021 Saranac Rd.
Glenview 5234

(226)

Furnezil

Popravljamo vsake vrste
Resetting \$15, čiščenje \$5
Termosnat kontrola
Lahka mesečna odplačila
Chester Heating Co.
Govorimo slovensko
1193 Addison Rd.
Eindocet 0487

(x)

Pekarija naprodaj

Naprodaj je pekarija, ki se nahaja med 62. in 79. cesto na St. Clair Ave. V 3 letih je napravila prometa \$25,000. Se mora prodati radi bolezni. Zglašite se na 6704 St. Clair Ave. ali pokličite KE 4963.

(266)

Novo vodstvo!

Popravljamo pralne stroje, vacuum čistilce, električne likalnike, in druge električne predmete. Mi kupimo in prodajamo pralne stroje. Pridemo jih iskati ter jih pripeljemo na dom.

St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215.

(M-T-x)

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje. Cene zmerne in fino delo.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.
(Tues. x)

Stanovanje v najem

Odda se 5 čednih opremljenih sob za 2 moška, ki želita zase gospodinjstvo. Najemnina je \$5.00 na teden za vsakega. Nahaja se na 5410 Stanard Ave. Vprašajte na 1379 E. 65. St. ali pokličite EN 5606.

(266)

Ne čakajte, kadar ste bolni!

Pridite takoj k meni, da vam razložim v vašem lastnem jeziku, kaj lahko storim za vas. Pravočasna in pravilna preiskava bolezni prinese mnogo krat lahko ozdravljenje. V mojih 15 letih skušnje v bolnišnici sem bil uspešen v zdravljenju zastarelih bolezni kot je revmatizem, bolezen v želodcu, mehurju (Prostate) na vodi in podobno.

DR. PAUL W. WELSH
HYDROPATHIC CLINIC

423 Citizens Bldg.
850 Euclid Ave.

Uradne ure:
10 do 4 razen v sredo
in po dogovoru.
Telefon: MAIN 6016
(Tues.-x)

DELO DOBIJO

Delajte v

MODERNEM POSLOPU
THE TELEPHONE
COMPANY

potrebuje ženske za
hišno znanje
poslopij v mestu
Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
5 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 zj.

Zglasite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

**THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.**

Išče se karpenterje

Stalno delo. Dobra plača. Kogar zanima, naj se zgłosi na 360 E. 185. St.

(x)

Kuharica

Izkušena, se takoj sprejme.
Dobra plača. Zglasite se

Solomon's Delicatessen
& Restaurant
1045 E. 105. St.
ali pokličite
LI 9864.

(266)

Kuhinjski šef

se takoj sprejme. Dobra plača.
Zglašite naj se v

Solomon's Delicatessen
& Restaurant
1045 E. 105. St.
ali pokličite LI 9864

(266)

V BLAG SPOMIN

TRETJA OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA NEPOBAZNEGA
GA SINA IN BRATA

Joseph Frank Gramc

ki je žrtvoval svoje mlado življenje za domovino nekje na daljnem Pacifiku, dne 13. novembra 1942.

Dragi sin in brat! Umrl si kot junak za svojo domovino, svoje mlado življenje si žrtvoval za svobodo in demokracijo. Se tako mlad, pa si se moral ločiti od nas in Tvoji zemeljski ostanki počivajo v tujini, da niti ne moremo pohiteti na Tvoj grob, da bi ga obsadili s cveticami in zalili z grenkimi solzami. Ohranili Te bomo v nevenljivem spominu do konca naših dni.

Zalujoci:

STARŠI, BRATJE in SESTRA
Geneva, O. 13. nov. 1945.

Nacistički vojni kriminalci. — Slika nam predstavlja 3 izmed 24 nacističkih vojnih kriminalcev, ki bodo prišli pred vojno sodišče "Velikih štirih." Od leve na desno so: Hermann Wilhelm Goering, nacist št. 2 in poveljnik nemške zračne sile; feldmaršal Wilhelm Keitel, načelnik vrhovnega poveljstva in Joachim von Ribbentrop, zunanji minister. Vsi trije so z ostalimi 21 obtoženci zaprti v ječi v Nuernbergu.

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

Nekateri so svetovali kralju, naj še nekaj dni počaka, ker je viteztvo od vseh strani na poti proti Ringstedu. ... Potem da pomandraj upornike konji s svojimi kopiti in ne bo niti treba potegniti meča.

Mladi kralj je bil vendar že nestrpen.

In še nemirnejša je bila kraljica.

"Za Boga, Draguška moja, ne hodi z nami. ... Bitka bo krvava. Puščice se ne izogibljejo — meč ne pozna razločka. ... poslušaj me."

"Ne morem, Valdemar."

"Če te zaprisežem."

"Niti potem bi ne mogla."

"In zakaj. ... Dra-guška!"

Mladi kralj je svojo soprogo objel.

"Tega vsega sem kriva jaz. ... edino jaz. ... Če bi ne bila zanj prosila, bi ti danes ne bilo treba iti proti njemu v boj. Snidem se z njim pred bitko. Njegovo srce ne more biti tako trdo. Spoznati svojo krivdo mora. Ne bode se mi mogel upirati."

"Zelo se motiš, duša moja. Njegove oči ne vidijo nič drugega kakor kraljevske krono, ušesa ne slišijo nič drugega, kakor: svitli kralj, in njegove srce ne hrepeni po ničem drugem kakor po žezlu in škrlatu. Zaman bo vsaka tvoja beseda, zaman vsak tvoj korak. More te še obdržati kot jetnico, da bi me prej prisilil in prignal, da bi se odrekel kroni."

"In vendar pojdem. ... naj se zgodi kar hoče. ... Bila bi kriva, krvi, ki bo prelita, na vekov veke, očitala bi si to dansko kri, dokler bi živila. Da bi zabranila boj, kolikor je v mojih slabih močeh, in sposredovala spravo, sme pripravljena darovati kakoršnokoli žrtev."

"Ta žrtev bi te mogla veljati tudi življenje!"

"Tudi življenje darujem. ... Vsak trenutek sem pripravljena. ... Rada prinesem v dar tudi svoje mlado življenje. ... samo če bo moja nova domovina ostala mirna, če zabranim prelivanje bratske krvi."

Kralj Valdemar se ni več ustavljal.

"Tvoj in moj Bog te odeni s plaščem, ki je nepristopen vsemu hudemu. ... Draguška moja!"

Kralj Valdemar je drugič objel svojo soprogo, toda zdaj so njena blede lica pordečela od solza njenega soproga, ki ni nič več mogel premagovati notranje ginjenosti.

In nato so odrinili iz Ringsteda proti polnoči.

Černini so bili najbližje poleg kraljevskih poročencev. Šestero oči je stražilo mlado kraljico kakor pogledi bajnih vitezcov zakleto hčer vladarja, na katerega glavi je kron kakor v letu dni.

Koder je šla kraljeva vojska, so si povsodi brisali oči, solze se za mlado, lepo in tako mило kraljico. ... Povsodi bi ji bili radi nekaj povedali in ji niso mogli. Samo z rokami so ji mahali v slovo.

"Noče nam biti boljše. — Ni sta še niti okusila zakonske sreče, in že jima jo kazni morskata žena!"

"Zakaj so pozabili oviti ladjo z vencem iz morske trave?"

"Kaj še! ... Da bi bil na to pozabil stari Falster! — Več dni so pletli venec!"

"In vendar nič ne pomaga?"

"To je gotovo zaradi tega, ker se ni rodila v Danskem!"

"Bog naj sodi!"

In ljudje so stali med vrati

ter zaradi solza v očeh niso mogli videti. ... Če bi bili mogli, ne vem kaj bi bili žrtvovali morskemu ženi, da bi prizanesla mladi, lepi in tako ljubki kraljici. Saj je gotovo ona naščuvala brodnike in ribiče proti kraljici. Sicer ni mogoče, da bi se vprli proti nji.

Bil je žalosten oktobrov dan, nebo oblačno, pokrajina tiha, listje na drevju porumenelo. V tej tiholetni je bilo slišati samo žvenketanje mečev, zadevajočih ob železno ali jekleno opravo. Včasih se je oglasilo tudi zategnjeno donenje rogov, da bi se čete stisnile ali razstopile. Toda kakor bi jezdecu zmanjkovalo sape; rog je zvenel otlo, — kakor iz groba. — Tako trobi jo v tukajšnjih pokrajinah k pogrebu.

Černini so se držali Draguške, kakor da so njihovi konji

prikovani h kraljičinemu belcu. ... Kolikokrat jim je bilo v duhu že tesno, zakaj se je omožila tako daleč med tuje, nepoznane ljudstvo.

Današnja noč, katero so prebili v šotorih pod širnim nebom, je bila najžalostnejša, kar jih je Draguška kdaj preživela. Prej je bila vsaj na očetovi strani in pri materi. ... Danes jo je seveda stražilo več tisoč kopij, toda mlado dušo ji je mučilo očitiranje, katerega ni mogla zatreti. Krvi, ki jutri ali pojutrišnjem namoči dansko zemljo, bo kriva ona — ona. ... in koliko vdov bo klelo njeno ime.

"Tako čudno mi je v glavi, soprog moj. Ne morem ti niti povedati. Ah, dobri Bog!"

Kralj Valdemar ni odgovoril; tudi on je bil zatopljen v žalostne misli.

Kako se jima je nasmejljala sreča s polnim obrazom, kako je razprostrla nad njima svoje peroti, kakor bi hotela večno ostati z njima. A danes je postalo njeno obličje temnejše kakor noč, ki je legla nad pokrajino. In vsega tega je kriv njegov stric, ta, kateri bi imel služiti Bogu, katerega poslanstvo bi morale biti besede: "Mir vam bodi."

"Ali slutiš oče, ali veš, mati

Nudimo v nakup

Lepe SKRINJE IZ CEDROVINE.

Z bombažem napolnjene in innerspring MODROCE.

POSTELJE, različne velikosti in fedre.

Nov THOR PRALNI STROJ na razstavi, ki si ga lahko že zdaj naročite.

Pridite, oglejte si in naročite pri nas trpežno blago.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 St. Clair Avenue

JOHN SUSNIK

POPRAVLJAMO STREHE IN VRŠIMO VSAKOVRSNA GRADBENA DELA

Prenovljenje je naša posebnost. Sedaj je mogoče dobiti material za prenovljenje in popravilne hiše. STREHE POKRIVAMO OD \$75.00 NAPREJ. Vse delo je prvotno in v vaše zadovoljstvo. Ako želite, se plačevanje uredi na lahka mesečna odplačila. Se pripravljamo na naklonjenost.

KOVAC BROS.

GENERAL CONTRACTORS

KE 5030

956 E. 185. ST.

IV 5888

SKEBE & ULLE PLUMBING and HEATING CO.

15601 Waterloo Rd.

KENmore 7248

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporni organizacija v Ameriki. ... Posluje že 52. leto

Članstvo 39,889 Premožanje \$6,000,000.00

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.91%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, rane poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, po-trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

moja, kako je Draguški! K vama je tako daleč. ... tako silno daleč. ... Toda ko izvesta o svoji hčeri, se vama je ne bo treba sramovati. ... Vajina Draguška ostane vredna Premislave krvi. ... že zaradi svojega imena. Saj sem Dragomira. Oče

Dobrogost, če bi bil tukaj vsaj ti."

Mlada danska kraljica se je posvetila smrti za bratsko spravo.

Take vladarice tukajšnji otoki niso imeli še nikdar.

Kralj Valdemar je stal po-

leg nje z glavo, povešeno k tlom, s tesno stisnjenimi ustnicami in z desnico na ročaju velikega bojnega meča.

"Predno dopustim, da bi se žrtvovala ti, poskusim vse. ... Ne sme se zgoditi, da bi se nedolžna kri mešala z gad-

jo krvjo na istem po-

Tvoje smrti bi ne pre-

imela tudi poginuti ob-

"Potem gorje — go-

zemlji. ... potem gor-

je slovanskim kraje-

(Dalje prihodno)

NOV. 21, 1945

VAŽEN DAN ZA TISOČE

VETERANOV ARMAD E SEDA J V CIVILNEM ŽIVLJENJU

"FANT! TA PRILOŽNOST JE PREDOBRA, DA BI JO ZAMUDIL!"

"Jaz lahko pridem nazaj v Armado z mojim prejšnjim činom in z vsemi novimi posebnimi re-enlistment privilegijami, všteti dobro plačo, hitri napredek, bonusi, podporo za odvisne, prijetni nov 20-letni pokojninski načrt, — ako jaz re-enlistam na ali pred 21. novembrom."

OD SEDA J pa do 21. novembra se bo na tisoče armadnih veteranov zopet priglasi-lo v novo mirodobno redno armado Strica Sama. Kajti—vojaki, ki so bili odpuščeni med 12. majem in 1. novembrom letošnjega leta in se zopet priglasi-jo do 21. novembra ali prej, se bodo mogli vrniti v armado z istim činom, kakoršnega so imeli ko so bili odpuščeni.

Vojaki, ki so zadovoljivo služili 6 mesecev in so bili odpuščeni kot prostaki, bodo z zopetnim priglaskom pred 21. novembrom dobili čin prostaka prvega razreda.

Vojaki, ki so sedaj v armadi in ki bodo pro-sili za odpust po 1. NOVEMBRU v namenu, da se zopet priglasi-jo v redno armado, bodo tudi obdr-žali svoj sedanji čin, ako se vpišejo v 20 dneh po odpustu pred 1. FEBRUARJEM 1946.

Te posebne pravice so značilne v novi postavi, ki jo je sprejel kongres, da postavi najboljšo pla-

čano, najboljšo vežbano mirodobno armado v zgo-dovini U. S. Malokateri priložnosti za kariere celega življenja nudijo toliko privlačnih ugodnosti

"NAJBOLJŠA SLUŽBA NA SVETU"

Ali si morete misliti kako drugo delo, ki bi vam prinašalo dobro plačo, hrano, obleko, stanovanje, brezplačno zdravniško in zobozdravniško postrežbo, potovanje po celem svetu, 30 dni dopusta vsako leto, izobrazbo in učenje v skoro 200 poklih in strokah, in ste v položaju, da greste v pokoj z življenjskimi dohodki vsak čas po 20 letih službe?

Ni drugega dela! Zaradi tega smatrajo vaše delo v novi mirodobni redni armadi za "Najboljšo službo na svetu."

To so samo poglavitne točke nova Postave za Prostovoljni Nabor za Oboroženo Silo leta 1946. Vsak Amerikane bi moral znati popolno povest. Zglasite se pri vaši najbližji armadni naborni po-staji in dobite vsa dejstva.

POGLAVITNE TOČKE NOVEGA NABORNEGA PROGRAMA

1. Pristop za 1½, 2 ali 3 leta. (Enoletni vstop dovoljen za vojake, ki so bili v armadi šest mesecev.)
2. Pristopna starost od 17 do 34 let vključno, razun onih, ki so sedaj v armadi, ki se morejo nanovo priglasi-ti v vsaki starosti in za bive vojake, pri katerih je odvisno od dolgotrajne vojaške službe.
3. Vojaki, ki se zopet priglasi-jo, obdrže svoje sedanje čine, ako se priglasi-jo v 20 dneh po odpustu in pred 1. febru-rijem 1946. Isto velja za vojake, ki so bili odpuščeni med 12. majem in 1. novembrom 1945, ki so se priglasi-li pred 21. novembrom 1945.
4. Najboljša plačilna lestvica, zdravniška oskrba, hrana, stanovanje in obleka v zgodovini naše armade.
5. Povišanje bonusa za zopetno priglasi-je \$50 za vsako leto v aktivni službi, odkar je bil plačan zadnji tak bonus, ali pa od zadnjega vstopa v službo.
6. 20% posebne plače za službo onkraj morja.
7. Do 90 dni plačanega dopusta, kar je odvisno od dolgotrajne službe, s počitniško plačano vožnjo domov in nazaj, za vojake, ki so sedaj v armadi in se zopet priglasi-jo.
8. 30-dnevni dopust vsako leto s polno plačo.
9. Vežbalna plača (na podlagi dolgotrajne službe) vsem voja-kom, ki so odpuščeni, da se zopet priglasi-jo.
10. Povišek 5% v plači za vsake 3 leta službe — dodatno k mnogim drugim možnim povišanjem.
11. Na izbiro izstopiti s polovično plačo za celo življenje po 20-letni službi — ali tri četrtine plače po 30-letni službi. (Pokojnina je kot za čin Master ali First Sergeant celo življenje do \$155.25 na mesec.) Vse prejšnje dejanske vojaške službe štejejo za pokojnino.
12. Korist po GI postavi glede pravic.
13. Podpora za družino za čas vojaške službe za one, ki so odvisni od vojaka, ki se je priglasi-l ali nanovo priglasi-l pred 1. julijem 1946.
14. Priložnost učiti se enega ali več izmed 200 poklicov in strok, ki se poučujejo v vojaških strokovnih šolah v U. S. ali okupiranih deželah.

15. Izbira oddelka službe in prekomorskega kraja v zračni službi, na tleh ali v službeni armadi na triletni službi.
16. Prednost dobrot National Service Life Insurance.
17. Rezervni in A. U. S. Commissioned častniki, ki so bili odpuščeni iz aktivne službe, se morejo priglasi-ti v Grade 1 (Master or 1st Sergeant) in še morejo obdržati svojo rezervni čin.

MESEČNA PLAČA—ENLISTED MEN

poleg hrane, stanovanja, obleke in zdravniške oskrbe.

	Starting Base Pay Per Month	MONTHLY RETIREMENT INCOME AFTER: 20 Years' Service	30 Years' Service
Master Sergeant or First Sergeant	\$138.00	\$89.70	\$155.25
Technical Sergeant	114.00	74.10	128.25
Staff Sergeant	96.00	62.40	108.00
Sergeant	78.00	50.70	87.75
Corporal	66.00	42.90	74.25
Private First Class	54.00	35.10	60.75
Private	50.00	32.50	56.25

(a)—Dodatno 20% poviška za prekomorsko službo.
(b)—Dodatno 50% za letalsko posadko, padalce itd.
(c)—Dodatno 5% povišanje plače za vsako triletno službo.

SEE THE JOB THROUGH

U.S. Army

BE A

"GUARDIAN OF VICTORY"

AIR FORCES • GROUND FORCES • SERVICE FORCES

VPIŠITE SE ZOPET SEDA J PRI VAŠI

NAJBLIŽJI NABORNI POSTAJI

U. S. ARMY

1268 Ontario Street

Cleveland, Ohio